

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

25 вересня 2003 року

№26 (2640)

Вже вдруге Київську політехніку відвідав віце-президент РАН, директор НДІ ім. А.Ф.Іоффе, лауреат Нобелівської премії Жорес Іванович Алфьоров. На зустріч з відомим ученим зібралися студенти та викладачі університету, науковці, представники ЗМІ. Вони вщент заповнили залу Вченої ради.

гами виробництва електроніки СРСР посідав третє місце після США та Японії, нині Росія не входить і до 50-ти перших, а Україна – ще далі.

Електронна промисловість, на думку вченого, – двигун науково-технічного прогресу, саме вона визначала соціальні процеси у другій половині ХХ ст. Потім Жо-

філософії та історії науки і техніки у ФТІ. Ці знання допомагають формувати науково-технічний світогляд.

– **Як, на Вашу думку, розвиватиметься мікроелектроніка та нанотехнології?**

– Прогнозувати – то невдячна справа. Це вдало роблять фантасти, а не серйозні науковці. Не-

Своїми враженнями від зустрічі поділилися студенти.

А. Гоголев, ФТІ: Цікаво слухати розумну людину з широким світоглядом. Академік захоплююче говорив, зокрема, про розвиток наукоємних технологій, аби ж те майбутнє швидше настало.

Д.Рибак, ФТІ: Не заперечую проти особистої участі в розбудові вітчизняної економіки, на чому наголошував учений. Хотілося б більше дізнатися про можливості Алфьоровського фонду.

Ж.І. АЛФЬОРОВ: “Сучасні фахівці – найцінніше надбання”

рес Іванович розповів, як після нагороди Нобелівською премією читав лекції у найбільших шведських університетах, зокрема, Лундському та Стокгольмському, де не був 14 років. Його приємно здивували нові наукові містечка, сучасні центри і лабораторії, що виникли за цей час.

Гість наголосив, що без відродження наукоємних галузей, створення нових інформаційних технологій нічого і сподіватися на економічне благополуччя. Чимало іноземних наукових центрів із задоволенням беруть на роботу наших молодих фахівців та науковців. “Але ж це найцінніше вітчизняне надбання і розбажирювати його неприпустимо”, – закликав присутніх академік.

Потім гість відповів на запитання.

– **Як Ви ставитеся до включення курсу історії науки і техніки в навчальні програми закладів освіти?**

– Моя основна робота – у Фізико-технічному інституті ім. А.Іоффе, який очолюю з 1987 р. Вважаю, що освіту і науку розділити неможливо. Наукові кадри слід готувати, починаючи зі спеціалізованих ліцеїв і закінчуючи аспі-

щодавно пройшла спеціальна сесія РАН, присвячена проблемам нанотехнологій. І фізики, і матеріалознавці навчилися створювати принципово нові матеріали із наперед заданими властивостями, припасовуючи один атом до іншого. Нанотехнології дозволяють отримати щонайвищу щільність елементів, закласти у матеріали принципово нові властивості, не пов'язані з вихі-

дним матеріалом, а набуті внаслідок технологічних процесів.

– **Ви створили Фонд підтримки освіти і науки, як він сприяє залученню молодих науковців до роботи на батьківщині?**

– 40% своєї премії я віддав у Фонд, мене підтримали інші більш заможні колеги. Фонд вирішує обмежене коло задач. Ми виплачуємо стипендії школярам, вчителям, науковцям, вдовам академіків. Заснували премію “Глобальна енергія”. Відомо, що немає у світі премії, престижнішої за Нобелівську. Навіть якщо вона буде більшою за винагородою. А от у галузях, які не охоплює Нобелівська нагорода, можливо започаткувати престижну відзнаку. Що ми і намагаємося зробити. Адже енергетика має вирішальне значення для людини, особливо відновлювальні джерела енергії. Премія присуджується за теоретичні, технічні, експериментальні роботи, питання енергозбереження.

У приміщенні Державного політехнічного музею відбулося урочисте відкриття Російсько-українського представництва Фонду розвитку освіти і науки, в якому взяли участь представники ректорату та структурних підрозділів університету, численні гості. Ректор НТУУ “КПІ” академік НАНУ М.З.Згуровський заповнив, що в університеті глибо-

“Я радий перебувати в університеті “КПІ” – найбільшому навчальному закладі на території СНД та Європи, – так звернувся до присутніх Ж.І.Алфьоров. – Між С.-Петербурзьким та Київським політехнічними – давні дружні зв'язки, зумовлені всім ходом історії. Їх утворено одним наказом імператора Російського, місцезнаходження кожному визначено на тодішній околиці – щоб бунтівні студенти не баламутили громадський спокій, а студентів з часом могли трансформуватися в науково-дослідні центри. Натоді вони мали найсучасніше обладнання і найкращі викладацькі кадри – усі складові для якісної підготовки фахівців. Навіть долі вчених склалися однаково. Український механік С.П.Тимошенко і російський фізик А.Ф.Іоффе разом навчалися в реальному училищі в м.Рівне. На початку століття вони стояли у витоків перших фізико-математичних факультетів у політехнічних інститутах”.

Далі промовець розмірковував про сьогодення університетської науки. Наші університети (мається на увазі СНД) готують молодих спеціалістів найвищого ґатунку, та слід дуже обережно ставитися до усіляких непродуманих освітніх реформ. Не можна сліпо копіювати західний досвід без урахування місцевих умов.

Для економіки пост-радянських країн розпад Союзу мав катастрофічні наслідки. Залишається дивуватися мужності та стійкості науковців, котрим вдається провадити сучасні розробки і дослідження. Приміром, за обя-

Урочисте відкриття Російсько-українського представництва Фонду розвитку освіти і науки

рантурою. На жаль, зміни у навчальних планах аспірантів відбулися не на краще. Тому підтримую створення кафедри

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 **Наш гість – Нобелівський лауреат Ж.І.Алфьоров**

2 **До Всеукраїнського дня бібліотек**

.....
Перемоги фізтехівців
.....

2 **Міжнародна панорама**

3 **Державному політехнічному музею – 5 років**

4 **Студмістечко**
.....

Нумо ж, виполомо бур'ян...
.....

Поміркуйте!
.....

Оголошення

Н. Ліберт
Фото О.Супруна

30 ВЕРЕСНЯ – ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ БІБЛІОТЕК

НТБ зустрічає професійне свято

Цього року колектив нашої бібліотеки своє професійне свято відзначає в рік Росії в Україні, рік культури в Україні, в рік, коли колектив КПІ відзначає 100-річчя першого випуску студентів, а університет і його бібліотека – своє 105-річчя.

Науково-технічна бібліотека НТУУ “КПІ” ім. Г.І. Денисенка, що являє собою синтез книги, архітектури, мистецтва і сучасних інформаційних технологій, є однією з кращих бібліотек ВНЗ України. Вона обслуговує 49675 користувачів, із них 41726 студентів. Щоденно бібліотеку відвідує від 1300 до 1800 користувачів. За рік вони опрацюють більше 1,6 млн. примірників, видань і електронних документів. Послугами нашої бібліотеки по МБА користуються 377 абонементів. Співробітники бібліотеки читають курс “Основи інформатики, бібліотекознавства і бібліографії” для першокурсників.

Протягом року бібліотека отримала 39787 примірників видань, що склало 11093 назви, із них 25263 примірники українською мовою.

Нові видання до бібліотеки надходять за сприянням факультетів і кафедр. Слід відзначити факультети лінгвістики, права, які щорічно закуповують і передають у фонд бібліотеки видання за профілем факультетів. Хочеться окремо відзначити факультет менеджменту і маркетингу, який з ініціативи декана факультету В.Г.Герасимчука цього року вже закупив і передав у бібліотеку більше 7 тисяч примірників різних видань і продовжує роботу в цьому напрямку. Слід також відзначити благодійну акцію УкрНДІКП в особі С.О.Ганіна по передачі із своєї бібліотеки в нашу книгу за профілем університету. Кожну четверту суботу в 12-й читальній залі проводиться засідання “Клуб пушкіністів”, який очолюють професор Л.О.Кесова та доцент Ю.Д.Кобцев. У цьому навчальному році бібліотека буде продовжувати започатковане в минулому навчальному році обслуговування підручниками і навчальними посібниками одночасно студентів першого та другого курсів. У попередні роки за таким графіком обслуговувались тільки першокурсники.

Нині бібліотека у відповідності з рекомендаціями методради університету веде велику підготовчу роботу зі створення картотеки забезпеченості

навчально-виховного процесу і науково-дослідних робіт як в традиційному, так і в електронному варіанті.

Бібліотека підготувала наказ по університету і “Положення про обов’язковий примірник видань”, які як в традиційному, так і в електронному форматі повинні передавати в бібліотеку видавничо-поліграфічний комплекс “Політехніка”, структурні підрозділи університету, які готують і видають посібники, навчально-методичні розробки, періодичні видання тощо.

Зав. сектором С.І. Барабаш проводить заняття з курсу “Основи інформатики, бібліотекознавства і бібліографії”

Бібліотека підготувала до друку “Систематичний покажчик дисертацій, наявних у фонді НТБ НТУУ “КПІ”, 1973-2001 роки” та монографію “Основи наукової організації праці в бібліотеці”.

Удосконалюється зв’язок з Київським державним університетом культури та мистецтв. У цьому навчальному році в бібліотеці оновлено систему підвищення кваліфікації співробітників на робочому місці, у відділі, в бібліотеці.

Приємно відзначити, що ректорат прийняв рішення про систему заходів щодо прискорення інформатизації бібліотеки. Ректор НТУУ “КПІ” академік М.З.Згуровський підписав “Технічне завдання на проект локальної обчислювальної мережі НТБ КПІ” на 218 підключень і програму інформатизації бібліотеки згідно з європейськими і світовими стандартами. Сподіваємося, що в новому році

будуть закінчені роботи з монтажу локальної комп’ютерної мережі і бібліотека поповниться новою комп’ютерною технікою. Для користувачів бібліотеки організовано доступ до електронного каталогу та мережі Інтернет. Скановано більше 80 назв методичних розробок, які найбільше користуються попитом. Для читачів організовано курс з основ користування Інтернетом. Бібліотека має доступ до бази повнотекстових електронних журналів, таких як EBSCO, бази даних “Ліга Закон” та інших.

Згідно з розробленим “Положенням про електронну бібліотеку НТУУ “КПІ” НТБ розпочала роботу в цьому напрямку і сподівається на розуміння і підтримку структурних підрозділів університету. Намічається впровадження пластикових читальних квитків для викладачів і співробітників, а на абонементі науково-технічної літератури і в читальному залі обов’язкового примірника запровадження автоматизованого обліку книг і документів, виданих користувачам.

Бібліотека бере участь у запровадженні університетської інформаційно-виробничої системи “Освіта”. Участь НТБ у цій системі дала перші позитивні результати в дуже копіткій, складній і важливій справі повернення книг до бібліотеки після закінчення екзаменаційних сесій, тобто – ліквідації заборгованості студентів, що дасть змогу зберегти бібліотечний

фонд і поліпшити обслуговування читачів необхідними виданнями.

За сприяння міжнародної програми Темпус-Тасіс та за участю технічних університетів з Аахена, Ільменау (Німеччина), Дельфт (Голландія) на базі бібліотеки відбулося 5 міжнародних шкіл-семінірів “Сучасні інформаційні технології для бібліотек та менеджмент науково-освітніх мереж”. Одним із результатів усіх п’яти шкіл-семінірів став вихід із друку збірника “Сучасні інформаційні технології для бібліотек та менеджмент науково-освітніх мереж: матеріали І-V міжнародних шкіл-семінірів”. У цьому році до цього проекту приєднується Віденський технічний університет і робота шкіл-семінірів буде продовжуватися.

Бібліотека тісно співпрацює з іноземними культурними центрами, які діють в Україні, а також з багатьма іноземними книговидавничими і книготорговими центрами.

Про позитивний імідж бібліотеки у фаховому світі свідчить той факт, що вже п’ять років бібліотека є співorganizатором другої в бібліотечному світі за значенням міжнародної конференції “Бібліотеки й асоціації в мінливому світі. Нові технології і нові форми співробітництва”, де директор та заступник директора головує на засіданнях секцій, семінарів, круглих столів. НТБ НТУУ “КПІ” є активним членом Української бібліотечної асоціації, її директора обрано президентом, а заступника – секретарем президії.

У бібліотеці здійснені деякі ремонтні роботи. Сподіваємося, що намічені університетським планом ремонтні роботи на цей рік будуть виконані. Всі ці та інші заходи, спрямовані на поліпшення роботи бібліотеки, здійснюються завдяки наказу ректора НТУУ “КПІ” академіка НАН України М.З. Згуровського “Про фінансове забезпечення діяльності НТБ”, де визначені джерела фінансування бібліотеки.

У день Всеукраїнського свята бібліотечних працівників хочеться тепло, щиро, сердечно подякувати всім співробітникам за їх плідну і необхідну для університету працю.

Бажаю Вам, дорогі співробітники, доброго здоров’я, сімейного благополуччя, успіхів, добра, злагоди, всього найкращого в житті. Низький, земний уклін Вам за Вашу нелегку, але почесну працю.

*В. Дригайло,
директор НТБ НТУУ “КПІ”,
заслужений працівник культури
України, президент Української
бібліотечної асоціації*

ФТІ звітує про перемоги

У 2002–2003 навчальному році студенти ФТІ брали участь у багатьох конкурсах та олімпіадах і досягли таких результатів.

Конкурс «Студент Києва – 2002» (грудень 2002 р., м. Київ), у номінації «Технічні науки» переміг **Сергій Торба** (5 курс).

Відкрита олімпіада з **математики** механіко-математичного факультету Київського університету ім. Т.Шевченка (березень 2003р., м. Київ). Два перших місця – **Олексій Кравченко** (4 курс), **Андрій Гоголев** (4 курс), два других – **Дмитро Рибак** (4 курс), **Олександр Рибак** (2 курс) та одне третє місце – **Володимир Нестерук** (2 курс).

Всеукраїнська студентська олімпіада за напрямом «Інформаційна безпека» (квітень 2003р., м. Харків). Перше командне місце, перше місце – **Торба Сергій** (5 курс) та третє місце **Васильєв Іван** (5 курс).

Всеукраїнська **математична** олімпіада для студентів університетів (квітень 2003р., м. Львів). Перше місце – **Олександр Рибак** (2 курс), друге – **Гоголев Андрій** (4 курс) та третє місце – **Олексій Кравченко** (4 курс).

Всеукраїнська олімпіада з **фізики** для студентів університетів (квітень 2003 р., м. Донецьк). Друге місце – **Юрій Кутафін** (4 курс) та третє місце – **Андрій Козак** (3 курс).

Всеукраїнська олімпіада з **математики** для студентів технічних вузів (квітень 2003 р., м. Київ). Перше місце – **Олександр Рибак** (2 курс) та два других місця – **Володимир Нестерук** (2 курс), **Олексій Кравченко** (4 курс).

Друга Колмогоровська студентська олімпіада з **теорії ймовірностей** Московського університету (квітень 2003 р., м. Москва). Перше абсолютне місце – **Андрій Гоголев** (4 курс).

X Міжнародна математична олімпіада для студентів університетів (липень 2003 р., Румунія). Два других місця – **Олександр Рибак** (2 курс) та **Андрій Гоголев** (4 курс).

ДО НТУУ “КПІ” – З УСЬОГО СВІТУ

10 вересня 2003 року делегація з Республіки Індонезія відвідала НТУУ “КПІ”. До складу делегації входили: Хенрі Самосір – Радник Посольства Республіки Індонезія в Україні; доктор Хардів Херіс Сітьюмеанг – старший радник президента компанії PLN, голова Національного комітету Індонезії; доктор Мейріос Мохтар – голова енергетичного відділу стратегічних технологій університету Індонезії та інші члени делегації.

Гості цікавилися навчальним та науковим процесом в НТУУ “КПІ”.

Керівник УМЗ Б.А.Циганок познайомив гостей з історією та сьогоdnішнім життям університету, повідомив про партнерів, з якими ведеться співробітництво.

12 вересня НТУУ “КПІ” відвідала делегація Нігерії на чолі з Виконавчим губернатором штату Байєлса паном Д.С.П. Аламиссейга. До складу делегації входили також міністр комерції промисловості та технологій цього штату пан Джеймс Тобіас Пітер, секретар губернатора пан Стів Азіакі й інші представники цього штату.

Члени делегації ознайомилися з історією, сучасним станом нашого університету, його міжнародними зв’язками.

Виконавчий губернатор штату висловив побажання від імені уряду штату Байєлса направити на навчання до НТУУ “КПІ” молодих людей з Нігерії. Сторони домовилися про подальші контакти.

Інф. “КПІ”

Урочисте відкриття спільного факультету

17 вересня в Залі засідань Вченої ради відбулося урочисте відкриття Спільного факультету машинобудування НТУУ “КПІ” та університету ім. Отто-фон-Геріке (м.Магдебург, Німеччина). На цю подію тут зібралися керівництво, студенти та викладачі ММІ, ІФФ, ЗФ.

Зібрання привітав декан Спільного факультету доцент, к.т.н. В.М.Яворовський.

Декан машинобудівного факультету університету ім. Отто-фон-Геріке професор, доктор Д.Цимс прочитав лекцію перед студентами-першокурсниками про організацію навчального процесу в університеті ім. Отто-фон-Геріке, ознайомив з інститутами і кафедрами машинобудівного факультету свого університету. Лекція супроводжувалась демонстрацією відеоматеріалів.

Інф. “КПІ”

Виступає декан Спільного факультету доцент В.М.Яворовський

ДЕРЖАВНОМУ ПОЛІТЕХНІЧНОМУ МУЗЕЮ – 5 РОКІВ

11 вересня 1998 р. було відкрито експозицію Державного політехнічного музею при НТУУ “КПІ”. Цій події передувала майже столітня передісторія.

У 1902 р. директор КПІ В.Л.Кирпичов, разом зі студентами Інженерного гуртка створив на базі будівельного відділу геодезичного кабінету Інженерний музей. 31 січня 1902 р. він затвердив статут Інженерного гуртка, в шостому параграфі якого написано: “Кружок устарає при Інституті музей строительных материалов, моделей, карт, планов и пр., заботится о его сохранении и пополнении”.

З 7 вересня 1905 р. по 31 травня 1912 р. музеєм керував Є.О. Патон. Саме він розробив каталог експонатів (1200 предметів), що стали надбанням музею.

...Останнім завідувачем Інженерного музею був професор П.В. Раблевич. Після 1924 р. Інженерний музей перестав функціонувати і подальша доля його експозиції поки що невідомо.

Спроба створити в Україні політехнічний музей відбулася в 1930 р. – в Харкові був створений Український технічний музей. Але через недостатнє фінансування і неспроможність налагодити організаційну роботу музей не пропрацював і трьох років.

Потім планувалося відкрити політехнічний музей у Києві – в приміщенні Маріїнського палацу, де тоді працював Сільськогосподарський музей і постійно діюча Промислова виставка. Організаційні роботи повинні були закінчитися до 1 березня 1932 р. На жаль, історія поки що замовчує факт відкриття та роботи цього музею.

Проїшов час. У 70-х роках ХХ ст., коли почали будувати нові корпуси КПІ, тодішній ректор інституту Г.І. Денисенко у генеральному плані відвів під музей історії техніки шостий корпус, збудований у 1898р. за кресленнями архітектора І.С. Кітнера. В цьому корпусі, в механічних майстернях працювали І.Сікорський, Є.О.Патон, С.П.Корольов, Б.Є.Патон та інші визначні діячі науки і техніки.

Але тільки 9 липня 1990 р. Рада Міністрів УРСР прийняла постанову № 176 про створення в шостому корпусі КПІ Республіканського музею історії ливарного виробництва. Та двері цього музею для відвідувачів так і не відкривалися.

Проїшло ще три роки. У 1993 р. за рішенням Державного комітету України з питань науки і технологій творча

група при Центрі пам'яткознавства НАН України і Українське товариство охорони пам'яток історії та культури приступила до виконання проекту “Розробка концепції і тематико-експозиційного плану Музею науки і техніки України”. Водночас радник Президії НАН України Г.С. Писаренко у травні 1993р. направляє лист на ім'я Президента України про необхідність заснування Національного політехнічного музею України, в додатку до якого викладає концепцію створення такого музею.

Але ні Національна академія наук України, ні міська влада не змогли знайти приміщення під спроектований музей. Тоді ректор КПІ та водночас міністр освіти України М.З. Згуровський, запропонував під розташування експозицій музею шостий корпус НТУУ “КПІ”. І ось 29 травня 1995 р., у зв'язку з відзначенням 100-річчя КПІ, Кабінет міністрів України прийняв Постанову №360 про створення в м. Києві на базі Республіканського музею історії ливарного виробництва Державного політехнічного музею при НТУУ “КПІ”. 23 жовтня 1995 р. в університеті “Київський політехнічний інститут” виходить наказ № 1-151 за підписом ректора М.З. Згуровського з таким формулюванням четвертого пункту: “4. Відвести під розташування музею корпус № 6 та прилеглу територію відповідно до генерального плану розвитку університету”. Почалися роботи по створенню музею.

У створенні першої черги музею активну участь взяла Національна академія наук України. Велику допомогу у цьому надали промислові підприємства, окремі випускники КПІ.

Першим директором і науковим керівником Державного політехнічного музею при НТУУ “КПІ” було призначено професора Є.О.Коршенка, який розробив “Концепцію розвитку Державного політехнічного музею при НТУУ “КПІ”, а також – спільно з Є.І. Діденком – Положення про державний політехнічний музей при НТУУ “КПІ”.

Другим директором Державного політехнічного музею в квітні 1997 р. став В.М.Сторчеус, який більше двад-

Ветерани музею (зліва направо): А.І.Мурачев, Т.А.Башлак, Г.Х.Гришай, Л.П.Андрейчук, П.П.Яцук, Т.І.Озоженко, О.М.Шульга

цять років пропрацював на ВО “Більшовик”. Завдяки зусиллям М.З.Згуровського та проректора НТУУ “КПІ” з наукової роботи, члена-кореспондента НАНУ М.Ю. Ільченко музей відкрив свої експозиційні зали 11 вересня 1998 року. З червня 1999 р. музей очолював к.е.н. Р.Р.Кочеровець – аж до виходу на пенсію в липні 2001 року. З 1 липня 2001 р. директором музею призначено колишнього працівника одного з інститутів НАНУ, доктора технічних наук Л.О.Гриффена.

Наш Державний політехнічний музей налічує сім залів, в яких розміщені експозиції з історії КПІ та тринадцяти напрямків техніки, а саме: електроніка, приладобудування, радіотехніка, телекомунікації, інформатика, корисні копалини, промислові технології, машинобудування, авіація і космонавтика, транспорт, металургія, електрозварювання, енергетика.

Основні експозиції Державного політехнічного музею спрямовані на те, щоб якомога ширше представити техніку в її сучасному стані та історичній ретроспективі.

Під склепінням колишніх механічних майстерень знайшли нову домівку фрагмент дерев'яного водогону на Київському Подолі (кінець XVII – початок XVIII ст.), перша в Києві та Росії телефонна станція (1886 р.), один з перших радіоприймачів М.О. Бонч-Бруевича, перші телевизор та магнітофон, електронно-обчислювальні машини, що

створювалися на основі робіт С.О.Лебедева та В.М.Глушкова, планер О.К. Антонова, доменна піч Б.І.Медовара, космічний зварювальний апарат та електрозварювальний комплекс “Север” для зварювання труб великого діаметра, електронний мікроскоп (м. Суми) із збільшенням 600000 разів, модель Хмельницької атомної станції, перший у світі п'єзодвигун (1963 р.), створений в КПІ, авіадвигуни “Запоріжжі”, клістрон випускника КПІ З.М. Пасічник, акумулятори Дніпропетровського акумуляторного заводу, харківський електромобіль на акумуляторному живленні та багато іншого.

За п'ять років роботи у музеї побувало більш ніж шістьдесят тисяч відвідувачів, в тому числі учні загальноосвітніх шкіл та професійно-технічних училищ, студентська молодь, зарубіжні гості. Серед них можна зустріти американців, англіців, французів, німців, росіян, арабів, китайців, корейців та ін. Наприклад, з експозиції музею із зацікавленням ознайомились випускник КПІ, міністр цивільної авіації КНР Лю Цзяньфен, лауреат Нобелівської премії, віце-президент РАН Ж.І. Альфьоров та ін.

З 25 жовтня 2001 р. розпочато цикл наукових читань “Видатні конструктори України”. Вже пройшли наукові читання, присвячені генеральному авіаконструктору академіку О.К.Антонову, академіку Є.О.Патону, академіку С.О.Лебедеву, академіку Б.М.Вулу, конструкторам електро-

11 вересня в великій залі Державного політехнічного музею відбулось урочисте відзначення п'ятиріччя з дня його відкриття. Було зачитане привітання ректора НТУУ “КПІ” академіка НАН України М.З. Згуровського колективу музею, в якому відзначалося, що за час свого існування музей сформувався як активно і ефективно функціонуючий просвітницький та науково-дослідний заклад. Ректор побажав керівництву, науковим співробітникам та технічним працівникам Державного політехнічного музею подальших успіхів в роботі та особистого щастя.

Було також оголошено наказ ректора про подяку працівникам музею за визначні досягнення в розбудові музейної справи, та нагородження його ветеранів, котрі працюють з дня відкриття Почесною грамотою та подарунком.

транспорту, конструктору легендарної “тридцятьчетвірки” М.І.Кошкіну, іншим її творцям, творцю металургійної школи КПІ проф. В.П.Іжевському. За результатами кожного наукового читання музей видає спеціальну збірку статей та доповідей. В усіх читаннях активну участь беруть юні науковці з Малої академії наук “Дослідник” та інших дитячих організацій.

Державний політехнічний музей та Центр пам'яткознавства НАНУ і Українське товариство охорони пам'яток історії та культури 25 січня 2002 р. ініціювали Установчі збори громадської організації “Асоціація працівників музеїв технічного профілю”.

Таким чином, сьогодні Державний політехнічний музей значною мірою виконує ті функції, які намагалися втілити в такого роду науковому та культурно-освітньому закладі покоління українських інженерів та істориків техніки. Звісно, усього за п'ять років свого існування та ще й в умовах обмежених матеріальних можливостей він ще далеко на досяг бажаного рівня. Але закладено добротні підвалини і його розвиток продовжується. Зараз розпочинаються роботи з реконструкції правого крила будинку музею та реставрації ливарної частини корпусу. А працівники музею прикладають всі зусилля для того, щоб музей відповідав своєму історичному призначенню.

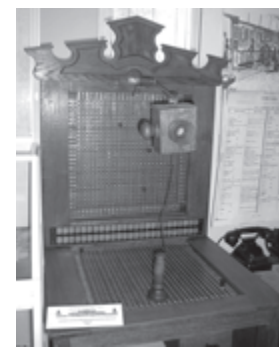
Л.Р.Слободян, проф. заступник проректора з наукової роботи
На фото – експонати ДІМ

Телеграфний апарат Морзе

Електронний мікроскоп

Комутатор першої в Києві телефонної станції

УКРАЇНСЬКІ І КИТАЙСЬКІ БІЗНЕСМЕНИ зустрівся в КПІ

Під час проведення семінару

11 вересня 2003 року в нашому університеті відбувся семінар, в якому брали участь бізнесмени з Києва та з китайського міста Тяньцзинь – одного з найбільших індустріальних центрів Китайської Народної Республіки, з розвинутим машинобудуванням, електронікою, хімічною і целюлозно-паперовою промисловістю. Семінар відбувався за участю представників Київської міської державної адміністрації.

Китайська сторона була представлена такими провідними компаніями, як ТОВ “Тяньцзинська золота зірка”, Китайська Тянь-

цзинська міжнародна корпорація з економічного та технічного співробітництва, Компанія з розвитку підприємств Шунлі, Тяньцзинська імпортно-експортна компанія легкої промисловості. Китайську делегацію очолював заступник мера міста Тяньцзинь. У роботі семінару брала участь пані Ху Веньсю, представник спілки китайських випускників українських ВНЗ, яка в минулому році при відвідуванні Президентом України Китаю була нагороджена Орденом княгині Ольги III ступеня за розвиток і сприяння відносин між двома країнами.

На семінарі були присутні студенти ФММ, що навчаються за спеціальністю “Міжнародна економіка”. Студенти мали можливість спостерігати за процесом пошуку партнерів для створення спільних підприємств, ведення переговорів відносно інвестування в економіку України, вдосконалення освіти. Студенти також брали участь у підготовці семінару: запрошували представників українських підприємств та установ до участі в його роботі, реєстрували гостей, набуваючи таким чином перший досвід у роботі за майбутньою спеціальністю.

К.Кривенченко, А.Рижкова, зр. УС-31

ЛАЗЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ йдуть поряд

Стало традицією, що на кафедру лазерної технології, конструювання машин та матеріалознавства регулярно запрошуються для читання лекцій всесвітньо відомі фахівці з різних країн світу. На кафедрі в різні часи виступали з лекціями проф. Біл Стін (Великобританія), проф. Франц Шифер (Німеччина), проф. Любомир Романків та проф. Чарльз Олбрайт (США), проф. Ешиюкі Уно (Японія) та інші.

На початку нинішнього навчального року на кафедру завітав наш давній партнер, віце-президент фірми “Сіменс” у США, професор

Пристонського університету Карл Занінгер. У НТУУ “КПІ” він першим з іноземців отримав у свій час звання почесного доктора КПІ. Цього разу він прочитав лекцію на актуальну тему: “Найважливіші фактори успіху прискорення інновацій”. На лекцію були запрошені, крім студентів, аспірантів та викладачів кафедри, представники ММІ, а також інших підрозділів КПІ. Лекцію сприйняли з великою зацікавленістю, оскільки проф. Карл Занінгер поділився своїм і світовим досвідом, який зараз конче потрібен Україні для перебудови її економіки. Цьому сприяло також те, що лекція читалась в інтерактивному режимі, а відповіді на запитання прозвучали крім англійської, також українською мовою, якою досить непогано володіє проф. Карл Занінгер. Це спілкування справило позитивне враження на нашого гостя, який відзначив помітне зростання рівня підготовки наших студентів, тому він висловив побажання знову зустрітись з нами наступного року.

А.К.Скураговський, доцент кафедри ЛТКМ

Після лекції. На передньому плані професор Карл Занінгер та професор В.С. Коваленко

СТУДМІСТЕЧКО

Грива у квітах...

...а спина у піні – так зазвичай характеризують актори початок театрального сезону (давнє порівняння з весільним кінним виїздом). Так, на думку автора, виглядає і студмістечко на початку нового навчального року. У переважній більшості помешкання свіжоофарбовані, приємні та охайні, проте там і тут видно купи будівельних матеріалів, працюють будівельники і відчувається, що процес той довготривалий.

Спільними зусиллями адміністрації і підрозділів університету та студмістечка, громадських студентських організацій, сторонніх організацій на договірній основі виконано планові капітальні ремонти місць загального користування у 7, 8, 13 гуртожитках. Тривають роботи в 4, 16, 18, 20 гуртожитках. Факультети та інститути заздалегідь подбали про своїх підопічних, усі приміщення, закріплені за ними, відремонтовані вчасно й якісно. Зусиллями ФП, ФММ, ФЛ, управління з міжнародних зв'язків, за підтримки партнерів та спонсорів придбали необхідний інвентар та устаткування, замінили світильники. Силами служби експлуатації студмістечка виконали поточні ремонтні роботи.

Крім того, в усіх гуртожитках влітку працювали студентські будівельні загони. Вони не тільки самостійно обновили коридори та інші приміщення, а й працювали підсобниками у професійних будівельників. Особливо старалися хлопці з 8 гуртожитку (ФІОТ та ФАКС). На ремонті у студмістечку уже витрачено вдвічі більше

коштів, аніж торік. Та роботи ще багато. Студенти з розумінням ставляться до тимчасових незручностей, адже бачать, що відбуваються зміни на краще. Вони зацікавлені у швидшому закінченні робіт, всіляко сприяють цьому. "Гірше, коли нічого не робиться", – так зазначив директор студмістечка О.П.Петкевич, розповідаючи

Спортивна площадка перед 14-м гуртожитком

кореспондентові "КП" про стан справ.

Далі в розмові директор повідомив, що в усіх гуртожитках функціонують спортивні та робочі кімнати, встановлено 300 нових плит, працюють буфети в 12, 13, 14, 16 та 19 гуртожитках, якими опікується Центр студентського харчування. (До речі, "КП" планує продовжити розмову про студентське харчування в наступних номерах газети.)

У 31-му корпусі, що теж знаходиться на території студмістечка, гостинно розчинило двері кафе "KPI-World". Вдень там можна пристойно посподівати (за 3,5 грн.) та пообідати (за 5 грн.), а ввечері цей заклад працює

як кафе. Приміщення гарно оформлене, привітний та уважний персонал. А що вже пахощі від печеного-вареного стоять – ноги самі до входу прямують.

Перед 14-м гуртожитком облаштовано зручну спортивну площадку, де до пізнього вечора не вщухають азартні поєдинки, що збирають численних учасників та вболівальників.

Пишаються у студмістечку і тим, як за ініціативи та безпосередньої участі студентів ІФФ та ВПФ пофарбовано та оформлено хол 10 гуртожитку. Дійсно, приміщення набуло гарного вигляду, але не варто зупинятися на досягнутому, тут ще є до чого докласти студентську фантазію та руки.

О.П.Петкевич відзначає вмилу та злагожену роботу студради та відділу експлуатації студмістечка на чолі з О.Ф.Кривокобильським, а також чіткі дії усіх підрозділів при поселенні студентів. Не було жодної скарги на організаційні процедури. Олександр Петрович дуже хоче спо-

Кафе "KPI-World" у 31-му корпусі

діватися, що студентське житло, яке так старанно спільними зусиллями готували до початку навчального року, матиме хазяйновитих та культурних господарів, його любитимуть і зберігатимуть як належить. А дирекція завжди йтиме назустріч конструктивним пропозиціям та побажанням поживильців.

Н.Вдовенко

Оздоровлення студентів НТУУ "КП" у 2003 році

У період оздоровчого сезону 2003 р. студенти НТУУ "КП" відпочили та оздоровились на базах університету:

– оздоровчий комплекс "Маяк" (с.м. Лазурне Херсонської області Скадовського району) – 529 студентів;

– студентський гірсько-спортивний оздоровчий табір "Глобус" (с. Чорногора Івано-Франківської області) – 385 студентів;

– спортивно-оздоровчий табір "Політехнік" (с. Глібовка Київської обл.) – 129 студентів;

– санаторій-профілакторій ОК "Маяк" – 490 студентів.

Всього на базах університету оздоровлено 1533 студенти.

Завдяки співпраці профкому студентів НТУУ "КП" з іншими вищими навчальними закладами України 439 студентів нашого університету оздоровились у таких студентських спортивно-оздоровчих таборах:

– спортивно-оздоровчий табір "Олімп" (с. Юр'ївка Донецької обл.);

– оздоровча база "Дельфін" (м. Ялта);

– спортивно-оздоровчий табір "Темеринда" (м. Бердянськ);

– спортивно-оздоровчий табір "Буревісник" (с. Стара Ялта Донецької обл.);

– спортивно-оздоровчий табір "Алтагір" (с. Богатир Запорізької обл.);

– санаторій-профілакторій Севастопольського НТУ (м. Севастополь);

– центр по оздоровленню студентської молоді "Чайка" Одеської обл.;

– оздоровча база "Чароїд" (с.м. Лазурне Херсонської обл. Скадовського р-ну);

– спортивно-оздоровчий табір "Університет" (м. Гурзуф).

Управління у справах сім'ї та молоді при Київській міській держадміністрації та Студентська проф-

спількова асоціація м. Києва спільно з профкомом студентів університету організували оздоровлення наших студентів у Криму, Одеській обл. та в Закарпатті:

– оздоровча база "Оріхівка" (м. Саки, Крим);

– оздоровча база "Трембіта" (Закарпатська обл.);

– оздоровча база "Бриз" (с. Затока Одеської обл.);

– оздоровча база "Медик" (с. Затока Одеської обл.).

Всього оздоровлено 106 студентів. За період зимових канікул оздоровлено 304 студента.

Студентам, які перебувають на диспансерному обліку та потребують санаторно-курортне лікування, надано 51 путівку на лікування й оздоровлення.

Загалом у 2003 році відпочили, оздоровились та пройшли лікування 2433 студенти нашого університету.

В.Ю. Миринов,
голова профкому студентів

ПОМІРКУЙТЕ!

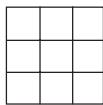
З трьох ємностей – 8, 5 і 3 л – найбільша наповнена рідиною. Як розділити рідину на дві рівні частини, використовуючи й інші посудини?

Є 3 посудини місткістю відповідно 7, 6, 3 л. У першій посудині 6 л, в другій – 4 л рідини. Як, використовуючи

тільки ці 3 посудини, розділити рідину на дві однакові частини?

Нехай дані 3 посудини об'ємами відповідно p , q і r , таких, що $p+q=r$. Посудина об'ємом r наповнена рідиною, а дві інших порожні. Як, використовуючи тільки ці посудини, розділити рідину на 2 рівні частини (p , q і r – натуральні числа)?

У розташованому праворуч квадраті розставте числа 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 і 8 (по одній в кожній клітинці) так, щоб суми чисел у будь-якій горизонталі, вертикалі і діагоналі були однакові і щоб кожна з цих сум дорівнювала 12.

Нумо ж, виполомо бур'ян...

Дорогий мій російський брате, люблю тебе. Повір, не кривлячи душею, широко кажу – люблю. Люблю за твою доброту і силу, люблю за Невського і Суворова, за Мініна і Пожарського, за Разіна і Пугачова, за Ломоносова і Менделєєва, за Пушкіна і Толстого, за Некрасова, за Рєпіна і Васнецова, за Чайковського і Бородіна, за твоїх солдат, з якими я два з половиною років крокував дорогами війни, і ще багато за що.

Лише одне не можу тобі ні вибачити, ні "забути" – це "мат", матюки. Як, якими шляхами дійшов ти до нього, цього ганебного, негідного твоєї величі явища?! У різних народів для вираження гніву, роздратування є "міцні" вирази: донерветтер, карамба, пося крєв, шляк би тебе трафив тєша. Але жоден народ так не паплюжить, не втоптує в багно "велике святе слово – мати". Жоден. Пам'ятаю, у часи війни в Польщі дуже літньому чоловіку я сказав (і досі соромно) "курва твоя мама" так, ніби нічого особливого. Але як же я був здивований, коли він, дрібенький, миршавенький і старенький (подуй і розвалиться) пішов на мене здорового, як кажуть, до зубів озброєного, з кулаками: а як же інакше – зроблена спроба кинути тїнь на честь його давно вже покійної мами. Хто ж як не він, вісімдесятирічний її син, має захистити її честь!

А у нас... Не раз доводилось чути, як пишуться цим гріхом навіть дуже високопоставлені люди, що за рівнем своєї "високопоставленості" повинні б бути культурними та інтелігентними. Для чого це їм? У одних – це бажання продемонструвати співрозмовнику свій демократизм, свій тісний зв'язок "з народними масами", інші хочуть підкреслити своє пролетарське походження (що зараз вже давно не модно), у третій ще щось... "Дивись, мовляв, при всій своїй величч, я, як і ти, – проста людина!" Ба, навіть ті, хто за службовим обов'язком мають "нести в маси" культуру, інколи смакують, а то і звеличують "мат", матірщину. Пам'ятає: "...речь свою за водкой и чайком уснащал великим (!) и могучим (!) русским (!) цензурным языком".

Особливо дико, неприродно чути цей бруд, це паскудство з вуст жінок, дітей...

Ніколи діди мої (прості селяни) не матюкались, не матюкався батько. Мені з дитинства якось гідко було... Зараз прикро за нас від природи своєї лагідній і ввічливий народ (у багатьох областях маму на "Ви" називають).

Пам'ятаю, 1945 року після поранення я лікувався в шпиталі, де було чимало "западців" – західних українців. Вони не вмлі матюкатись. Зате ми – східняки – вже вмлі, добре вмлі, за 300 років привчилися і навчилися ("До нас в науку, ми навчим..."). То ж башила вірусу, що зародилась колись в організмі російського народу, виявилась живучою, агресивною, з великою проникною здатністю, такою, що швидко вражає всіх, незалежно від національності, заражаючи іншомовних індивідів – отруюючи безжално їх мову. То ж ті "западці" швидко "прогресували" (як і поляки), з насолодою смакуючи брудні слова похабщини, яких раніше не чули, не знали.

Отже в нашу мову цупко вріс цей бур'ян, вразив усі його шари: від божів до еліти. А надто молоді, студентів – майбутне України. І в нашому університеті, в нашій альмаматір, у храмі науки, на жаль, часто-густо можна відчувати цей словесний сморід, і живуть, і ходять поміж нас такі собі словесні вонючки-смердючки..., і смердять навіть дівчата, стоять, слухають "ничтоже сумяшеся", не стидяючись, не червоніючи. Нюхають це словесне багно (невже з ментальності нашого жіноцтва витравилось поняття жіночої гідності, цнотливості, доброчинності?). Зовсім недавно спостерігано: стоїть гурт студентів, і один з них "виступає"... я підійшов. "Ну, що дивитесь?" – питаю. "Та хочо – кажу, – побачити, яке воно – "майбутнє" України". – "То й яке ж?" "А таке, – кажу, – ще молоде, а вже дуже смердить, воняє... словесною вонню, смородом". Розійшлися мовчки. Все ж таки добре – хоч нікуди не послали...

Іншим разом – ідуть позаду троє (хлопців). Один "виражається". Я озирнувся, подивився мовчки. А він відразу ж... вибачився! Уявляєте собі... вибачився! Це вже обнадійливо! То може давайте спробуємо виполоти цей бур'ян. Якщо миром, громадою взятися. Може б за якийсь час і вдалось б очистити нашу мову, щоб заіскрилась вона, як колись...

То ж "станьмо, браття, в бій за мову, лан батьківський зорем, в мові рідній врядувати зрадцям не дозволяймо!"

Давайте згадаймо і прислухаємося до заклику великого патріота України, великого знавця і захисника нашої мови Максима Рильського:

Як нарость виноградної лози
Плекайте мову. Пильно й

ненасистоно
Політь бур'ян. Чистіша від слюзи
Вона хай буде...

В.В.Хільчевський

ТОБ "ТОРНАМ" Центр Освітніх Технологій України

КУРСИ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Чисельно виступили філії:

- М-КП, вул.Шульєвська, 10/12, см. №102, к.17;
- М-Інверпорт, вул.Леонтовича, 11, к.5;
- М-Харківська, вул.Декабристів, 8-а, к.327;

234-0782, 536-0010, 459-1596

10% знижка студентам і викладачам

Англійська
Французька
Німецька
Італійська
Латинська
Японська
Арабська

Адреса: вул. МОН АА-8007210

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут»

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221

☎ 441-14-58, 241-66-95

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й.БАКУН

Комп'ютерний набір
Л.М.КОТОВСЬКА

Коректор
Н.В.МУРАШОВА

Регістраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня АТЗТ«Атопол»,
м. Київ, пр. Червоних козаків, 9

Тираж 1500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.